

29.10.4

90b → 92a (משנה ו) → 90b

<p>1. ועשיתם אשה לה' עלה או זבח לפלא נדר או בנדבה או במעדיכם לעשות ריח ניחח לה' מן הבקר או מן הצאן: במדבר טו, ג</p> <p>2. וכי תעשה בן בקר עלה או זבח לפלא נדר או שלמים לה': במדבר טו, ח</p> <p>3. ודר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב מקם קרבן לה' מן בהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבונכם: ויקרא א, ב</p> <p>4. אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אתו לרצנו לפני ה': ויקרא א, ג</p> <p>5. ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה זכר תמים יקריבנו: ויקרא א, י</p> <p>6. כמספר אשר תעשו ככה תעשו לאחד כמספרם: במדבר טו, יב</p> <p>7. וביום השמיני יקח שני כבשים תמימים וכבשה אחת בת שנתה תמימה ושלשה עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ולג אחד שמן: ויקרא יד, י</p> <p>8. והעלה הפהן את העלה ואת המנחה המזבחה וכפר עליו הפהן וטהרה: ויקרא יד, כ</p> <p>9. וזין לנסד רביעיית ההין תעשה על העלה או לזבח לכבש האחד: במדבר טו, ה</p> <p>10. וסל מצות סלת חלת בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן ומנחתם ונסכיהם: במדבר ו, טו</p> <p>11. ואת האיל יעשה זבח שלמים לה' על סל המצות ועשה הפהן את מנחתו ואת נסכו: במדבר ו, יז</p> <p>12. ככה יעשה לשור האחד או לאיל האחד או לשה בכבשים או בעזים: במדבר טו, יא</p>

- I נסכים requirement of משנה ו
- a נסכים all require קרבנות צבור
- b חטאת ואשם and בכור, מעשר ופסח חטאת יחיד all require, except
- i נסכים require מצורע חטאת ואשם Exception:
- II עולה, נסכים for obligation of ברייתא v. 1 identifies
- a Additions: (via [זבח] תודה and (via זבח) שלמים)
- i justification: inclusion of תודה – even though it has its own 40 loaves (more than 20 of obviously included → נזיר)
- b Exclusions: excluded, via נדבה or נדר או נדבה; since none of these can be brought voluntarily ואשם, פסח, חטאת ואשם
- i Yet: we don't exclude עולת ראייה and עולת שמחה – as includes those brought as חובות הרגל
- c Exclusion: even though they are חובות הרגל, from v. 2 – בקר בן בקר was included above, singled out to teach שעייר חטאת עולה, even though they are חובות הרגל, from v. 2 – בקר בן בקר is something which can be brought בנדר ונדבה, so with all – excluding חטאת עולה
- d End of v2: excludes עולת העוף per ר' יאשיהו
- i אין and בקר בקר is excluded via זבח; end of v. 2 clarifies that v. 3 doesn't require both
- ii Question: ר' יונתן (קללת אב ואם in re יחידו) of the opinion (in קמ"ל – ל) that listed items are always separate unless joined
- 1 Answer: v. 3 "ומן הצאן" is tantamount to יחידו and would require (if he said להרי עלי עולה) to bring both – קמ"ל
- iii Question: ר' יאשיהו holds (ibid) that listed items are all required – he should require end of v. 2 to clarify v. 3
- 1 Answer: vv. 4 and 5 already clarify (at beginning of ויקרא) that an עולה has options – בקר or צאן
- 2 קמ"ל – להרי עלי עולה, if he just said סד"א, would require both if he explicated, but ר' יונתן that would be true
- e Analysis: no need for עולה, as נדר ונדבה already set up parameters
- i Defense: without עולה, we would have parsed v. 1 as כולל ופרט and have included בכור ומעשר ופסח (not for חטא) and כולל ופרט
- 1 But now: with עולה, we also exclude those, which are standing obligations
- 2 And: כלל ופרט serve to include עולה, ולדות ותמורות קדשים, and עולה which comes from surplus, and אשם which was set to graze (but was slaughtered סתם) and any קרבן which was slaughtered לשמו
- ii Interpreting the numerous instances of או (vv. 1, 2, 9, 12) and v. 6:
- 1 else, סד"א only liable if he brings both נדבה או נדר
- (a) Note: ר' יונתן would interpret – if he brings נדר ונדבה together – only required to bring 1 נסכים
- 2 only liable for 2 if he brings נדר עולת and נדבה שלמי (or inverse) – but if both are נדר or both are נדבה one would be sufficient (all נדרים being one "unit" for נסכים)
- 3 נסכים – נדבה, 1 נדר, 1 נדבה – both require נסכים
- 4 needs 2 → only requires 2, 2 נדבה and 2 נדר (or שלמים) if he brings 4 עולות (or שלמים) (v. 2): לפלא נדר או שלמים
- 5 needed – even if he brings multiple offerings of one kind (ר' יאשיהו) (v. 2): עולה או זבח מן הבקר או מן הצאן (flock/herd) – needs multiple נסכים
- 6 נסכים even if he brings multiple offerings at one time – each requires נסכים (v. 6): כמספר ...

- III Explication of end of משנה – requirement of מצורע to bring נסכים for his חטאת and אשם
- a Source: v. 7 sets 3 עשרונות for 3 lambs brought by מצורע (עשיר)
- i Proposal: perhaps these are an independent obligatory מנחה
- 1 Rejection: reference (v. 8) to זבח המנחה implies that we've already been told about it
- ii Proposal: perhaps the flour comes without wine
- 1 Rejection: v. 9 alludes to all 3 offerings of the מצורע – עולה::עולה; חטאת::זבח; אשם::או
- 2 Question: why not infer both חטאת ואשם from זבח? (as we did to teach that שער נזיר can be burned under חטאת or אשם – from "זבח")
- (a) Answer: that is only when they function in parallel;
- (b) However: for מצורע, אשם is there to give him permit to partake of קדשים etc.; חטאת to achieve כפרה
- 3 Question: why not interpret זבח as including חטאת ואשם of נזיר?
- (a) Answer: end of v. 10 (re נזיר) is interpreted as applying to עולה and שלמים – not חטאת
- (i) Proof: איל (v. 11) was already implied; singled out to model – only הבא בנדר ובנדבה – not חטאת
- 4 Question: why not infer עולת יולדת from עולה (v. 9) – instead of מצורע עולת
- (a) Answer (אבני): עולה יולדת is inferred from end of v. 9, per ר' נתן:
- (i) לכבש: עולת יולדת (for נסכים)
- (ii) האחד "11th" of מעשה בהמה – which is unusual, as טפל (#11) is more stringent than original (#10)
- (b) Answer (רבא): only מצורע requires 3 ריבויין (it has 3 קרבנות)
- IV Continued exegesis of פרשת נסכים - all on v. 12
- a לאיל extends to אהרן's "private" ram brought on יוה"כ (requires נסכים)
- i Challenge: why not infer from מועדיכם
- ii Answer: that might only apply to קרבנות צבור
- 1 Challenge: why is this any different from עולת יולדת (חובת יחיד)?
- 2 Answer: that has no set time; perhaps the set time exempts from נסכים – קמ"ל – נסכים
- b או לאיל extends to א פלגס (lamb in its 13th month – not yet an איל)
- i Note: this is only a valid extension according to ר' יוחנן, who sees פלגס as *sui generis*
- ii But: according to בר פדא, בר פדא, who regards פלגס as a ספק, can't be addressed in תורה (doesn't address ספקות)
- 1 Background: פרה א:ג – if one brings a פלגס, he offers נסכי איל and it doesn't count as his זבח
- (a) בר פדא: he brings נסכי איל on condition – if it is a כבש, the rest are נדבה
- c לשור האחד teaches that we don't distinguish between young and old oxen – all have same נסכים
- d או לאיל האחד teaches that we don't distinguish between 2-year old and 3-year old rams (as we do from 1 to 2 years)
- e או לשה בכבשים we don't distinguish between female yearling and female who is two (as we do for males)
- f או בעזים we don't distinguish between billy goat who is a yearling and a 2-year old (as we do with sheep/rams)
- i Story: רבא tested his students by asking how much is brought with רחלה
- ii Answered (correctly!): from שקלים ה:ג that there were four "seals" on the tokens purchased by נסכים-buyers:
- 1 גדי: for all goats, female of the flock and male yearling sheep
- 2 זכר: for male sheep (rams) above 13 months
- 3 עגל: for all bovines
- 4 מצורע כבשים 3: חוטא